

Tagor: Zlatopis

Autor Administrator

Iz
knjige:
Rabindranat Tagor, Zlatopis, Pjesme

MH Zagreb, Izbor i prijevod Vesna
Krmpotić

Rabindranat Tagor, Bengalac
(Kalkuta 1861 - 1941.), jedan od najvećih i najsvestranijih umova kojega pamti ljudska povijest – u isto vrijeme pjesnik, skladatelj, slikar, filozof, pedagog, društveni reformator, svjetski putnik, kozmopolit, nobelovac, bio je strasno i duboko vezan svojim vremenom, ali je u sebi nosio univerzalno vrijeme, trenutak koji ne stari: istinski znak indijskog duha. Vrijedi oslušati misao genija i usporediti ju s onim što nam nudi ovo naše vrijeme sa svojom filozofijom: navezanosti samo na materijalno, s relativiziranjem svega i svačega, vrijeme u kojem vlada jedino božanstvo novac, kapital, koje velikodušno nudi hedonizam i konzumerizam kao dobar put za ostvarenje sreće i smila u životu, a transcendentalno isključuje kao suvišno i nepotrebitno. (ur)

Vrtlar

5.

Nemiran sam. Žeđam stvari daleke.

Duša iz mene izlazi u énji da dodirne skute mutnih daljina.

O veliko Onostranstvo, éudan li je zov tvoje frule!

Zaboravljam, vazda zaboravljam, da nemam krila za let, da sam zavazda mjestom prikovan.

Spreman sam i bdijem, tu&đin sam u tu&đini.

Nailazi tvoj dah šap&eauc; nestvarne nade.

Moje srce zna tvoj jezik, kao da je njegov vlastiti.

O Nedohvate, éudan li je zov tvoje frule!

Zaboravljam, vazda zaboravljam, da ne znam puta, da nemam krilata konja.

Bez cilja ja lutam u vlastitu srcu.

Kroz sun&ecani dim sporohodnih sati, kako je golem lik što to ocrtava na modrosti svoda!

O Najdalji Cilju, éudan li je zov tvoje frule!

Zaboravljam, vazda zaboravljam, da su zasunuta sva vrata na ku&ec;u u kojoj samujem!

Gitan&ocaron;ali

22.

Kroz duboke sjene kišovitog srpnja, tajnim koracima, ti ideš
tih kao noæ, i ni jedan te stražar vidjeti ne može.

Danas je jutro sklopilo oèi, ne hajuæ za uporne dozive huènog
istoènjaka, a gusti se prevjes navukao preko vjeèno-budnog plavog neba.

Zatihnuše pjesme po šumama, a sva ta vrata pozatvaraše po
kuæama.

U ovoj pustoj ulici ti si samotni pješak. Oh, moj jedini prijatelju, najdraži
moj, gle, vrata su moje kuæe raskriljena — nemoj prominuti kao san.

28.

Teški su okovi, ali srce moje plaèe kad ih pokušavam
razbiti.

Sve što želim to je sloboda, ali kad joj se ponadam, stid me
obuzima.

Ja znam da je u tebi vrijednost bescjena i da si ti moj
najbolji prijatelj, ali nemam snage da izagnam laži sjaj koji mi ispunja sobu.

Plašt što me pokriva plašt je praha zemnoga, praha smrtnoga;
mrzim ga, premda ga s ljubavlju privijam k sebi.

Dugovi moji golemi su, gubici teški, sramota moja tajna i
velika; pa ipak kad dođem i milost zaištem, drhšæem od straha da mi ne ispunš molbu.

32.

Svakim naèinom kušaju da me uza se vežu oni koji me ljube na
tom svijetu. Ali je drukèija tvoja ljubav
veæea od njihove, a èini me slobodnim.*

Da ih ne bi zaboravio, nikada se ne usuðuju da me izgube s
vida. No dan za danom prolazi a ti si nevidljiv.

Kad bih te prestao zazivati u molitvama, kad te više ne bih
èuvao u srcu, tvoja bi ljubav i dalje èekala moju.

Prvi jasmini

Ah, ti jasmini, ti bijeli jasmini!

Rekao bih da pamtim onaj dan kad sam prvi put ispunio ruke
tim jasminima, tim bijelim jasminima.

Volio sam sunèani sjaj, svod nebeski i zelenu zemlju; slušao
sam plovni mrmor rijeke kroz ponoæeni mrak; jesenski smiraji sunca sretali me za
zavijutkom ceste u samoæi pustopoljne ravnice, nalik na nevjестu što podiže
svoj veo pogledu ljubavnika.

Pa ipak, još je slatka uspomena na prve bijele jasmine koje sam u rukama držao kad sam bio dijete.

Mnogi je dan radosti naišao u moj život, i u noæima svetkovinskim ja sam se smijao s veselom družbom.

U siva kišovita jutra, pjevušio sam mnogu to dokonu pjesmu.

Nosio sam oko vrata veèernji vijenac bakulina* cvijeta ispletten rukom lj ubavi.

Pa ipak, srce mi je slatko od uspomene na prve svježe jasmine koji su mi ispunili ruke kad sam bio dijete.

Posljednje pjesme

15.

Ti si posuo stazu stvaranja

zamkama bez broja,

opsjenjivi* bože.

Vještim si rukama ispleo

mrežu varave* vjere

u svagdanji naš život;

i velièini si udario peèat priviðenja.*

Pred tragaèem nisi skrivao tajanstvo noæeno,

a put koji tvoje zvijezde pokazuju,

jest put u dubinu srca;

i taj put je oduvijek jasan,

i zraèi priprostom vjerom.

Izvana se èini vijugav,*

ali je iznutra ravan —

odatle njegov sjaj.

Onaj tko traži izgleda prevaren,

ali on istinu u srcu nalazi,

umivenu vlastitim nutarnjim svjetlom.

Njega ništa neæe opèiniti,

i svoju æe riznicu vrhom napuniti.

Taj tko lako snosi tvoje èarolije,*

iz tvojih æe ruku primiti

neprolazni mir.

